

**ELODI
HARPER**

**VUČJA
JAZBINA**

Prevela s engleskog
Dubravka Srećković Divković

■ Laguna ■

Naslov originala

Elodie Harper

THE WOLF DEN

Copyright © Elodie Harper, 2020

All rights reserved.

Translation copyright © 2023 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Bratu i sestrama po krvi i bračnim vezama – Juženi, Rut
i Tomu – s najvećom ljubavlju*

74. g. n. e.

FEBRUARIUS

1

Kupatila, vino i telesna ljubav ubrzavaju sudbinu.

Rimska izreka

Ruke je digla kao da se moli, iz kože joj izbija para. Voda joj zapljuskuje vrat dok ponovo leže u njenu toplinu. Okružuju je smeh i ženski glasovi, konfuzija zvukova koji odjekuju o kamen. Ne propušta ih u sebe, usredsređuje se na svoje prste, obrće ih, posmatra kako voda kaplje, para se vije. Mogle bi to da budu svačije ruke, razmišlja, mogle bi pripadati ma kome. Ali one pripadaju Feliksu.

Zatim se s njenim prstima prepliću još nečiji, prekidajući joj maštarije. Viktorija se povlači naviše, iz vode.

„Amara! Kvasiš kosu! Ne možeš da ležiš tako zavaljena!“ Viktorija joj nohtima štipa kožu dok pokušava da vrati život uvojcima koji su sad zalepljeni za Amarina ramena. „Kao pavovski repovi. Gde ti je pamet?“

Prožela ju je nagla zebnja. Bezbroj stvari zavisi od ovog popodneva; prosto je neverovatno koliko je nepromišljena. „Ne znam, samo sam...“

„Ne izgleda toliko ružno.“ Amara se okreće ka Didoni, koja se u međuvremenu primakla da im se pridruži, pomalo namrštenog nežnog lica. „Takoreći se i ne primećuje.“

„Muškarci ionako ne dolaze ovamo radi kose.“ Ovog puta je to jedan manje prijatan glas. Drauka, Simonova najdragocenija ženska, posmatra ih sa druge strane uskog bazena. Ustaje iz vode, podiže ruke i njiše se. Tamni talasi njene kose blistaju poput gavranovog perja. Iza nje, kroz lučne prozore, more izgleda ravno i sivo. Nemoguće je ne piljiti u nju. Amara pomišlja na kip Jelene Trojanske u dalekoj Afidni, u ono davno doba kad je imala drugo ime, drugi život.

„Venera Pompejska!“, zagrcnuto uzdiše Viktorija, grabeći Amaru s prenaplašenim divljenjem. „Boginja među nama hoda! O, zaštitite mi oči od takve divote!“ Drauka se mršti, spušta ruke uz pljesak. Viktorija se smeje. „Kao da više nijedna ovde nema dve sise“, izgovara. Mada ne dovoljno glasno da je Drauka čuje.

„Svejedno je predivna“, uzvraća Didona, i dalje zureći u njihovu suparnicu. „A dolazila je ovamo i ranije, zar ne? Možda će muškarcima biti draža ona, možda...“

„Ako se izuzme Drauka, šta to *one* imaju a da mi nemamo?“, prekida je Viktorija, ošinuvi ubitačnim pogledom Draukine tri pratilje. Zauzele su veći deo bazena, pljuskaju po njemu uz teatralan smeh, više glumataju nego što su stvarno razigrane. „Vidi se da su sve odreda krčmarice. Mariji su ruke kao u nosača.“

Amara nije sigurna da li imaju prava da se rugaju, s obzirom na to da su i same niskog statusa, kurve iz javne kuće. Vučice.* Pod grudima joj se steže dobro znani čvor. „Baš me zanima kakvi će biti muškarci“, kaže.

„Biće...“ Ali Viktorija ne dovršava misao jer joj je pažnju privuklo nešto iza Amare. „Hej!“, dovikuje. „Pusti! Pusti je!“

* *Lupa* na latinskom znači i „vučica“ i „prostitutka“. Javna kuća nazivala se *lupanar*. (Prim. prev.)

Gazi kroz vodu ka starijoj ženi koja cima Kresu za ruku, pokušava da je izvuče iz bazena. Viktorija se zagledala naviše u tu ženu, koja je uspešno odvušla mokru Kresu u stranu.

Žena se saginje i upire kvrgavim prstom u Viktorijino lice. „Feliks? Vi ste Feliksove?“ Nijedna ne odgovara. Neznanka gleda u sve njih, tako grupisane. Doplivala je i Beronika, malčice otvorenih usta od iznenađenja. „Feliksove kurve napolje!“, nestrpljivo zapoveda starica mašući šakom ka vratima i dajući im znak da idu. Kresa pokušava da prigovori, ali starica je gura unatrag. Simonove ženske prestale su da pljuskaju i da se smeju. Amara više oseća nego što vidi da su sve na suprotnom kraju bazena. „Feliksove kurve *napolje iz ovih stopa*“, ponavlja žena trzajući prstom ka svakoj od njih. Pošto se nijedna ne miče, hvata Amaru za mišicu. „Napolje! Napolje!“, krešti. „Marš napolje!“

Kamen grebe Amaru po koži dok je starica tegli uza zid bazena. Tvrdi prsti zarivaju se u meko meso nadlaktice stežući je sa iznenađujućom snagom. Odgurnuvši se, izlazi na vruće pločice i otrže se od nje. Žena nastavlja da viče, preti da će pozvati Vibona ako ne budu pošle odatle. Pomen upravnika kupatila najzad ih ubeđuje. Feliksove ženske gole se penju iz vode i hitaju u susednu prostoriju, drhteći pri iznenadnom prelasku u mračnije i hladnije okruženje. U bazen s hladnom vodom uz pljuskanje se sliva slap, njegov zvuk se nadjačava sa staričinim povcima da požure. Amara se čvrsto pridržava za jarkoplavi zid da ne bi pala, nastoji da se ne oklizne, stiska se uz slike morskih stvorenja, kraj lica joj promiču ogromna usta ribe.

Od njih pet, jedino se još Viktorija buni dok stižu u svlačionice kupatila. Nisu tuda ušle. Redovi lakiranih drvenih ormarića ukrašeni su slikama ljubavnika zanetih u snošaj u svim mogućim položajima. Ženska odeća počiva u hrpi na podu.

„Brže, brže!“, zahteva njihova mučiteljka bacajući jedan ogrtač Beroniki, koja i dalje izgleda podjednako ošamućeno

kao što je izgledala i u bazenu. Amari nije potreban dodatni podsticaj. Saginje se i počinje da rije po masi tkanina, pa pruža jednu žutu togu* Didoni, koja sva cepti, možda od straha isto koliko i od zime. Za Didonu je ropstvo novo i svako poniženje je, reklo bi se, pogađa kao nož u srce. Samo Viktorija ne brza. Ona i dalje pričvršćuje svoju togu, dugo pošto su se sve ostale obukle, i zuri u staricu s najčistijom mržnjom. Nakon što je Viktorija konačno odvratila pogled, Amara je primetila da je starica načinila znak za odbranu od urokljivog oka.

Poslednji put se koščati prst zabo između lopatica i Amara i ostale žene izgurane su u gomili u privatno dvorište kupatila. Kiša im rominja po licu, a vetar sa mora je hladan. Stoje zbijene, već mokre ispod svojih toga i ogrtača. Amara se obazire oko sebe, iznenađena što su same, a onda primećuje dva muškarca koji stoje zaklonjeni pod kolonadom, par međusobno nesaglasnih, glomaznih obrisa na pozadini od nimfi i ruža naslikanih na zidu. Jedan od njih prilazi im krupnim korakom, smrknutog lica. To je Trason, Feliksov nastojnik.

„Šta je ovo? Šta se dogodilo?“ Šake su mu sklupčane u pesnice, spremne za tuču. Amara uzmiče za korak. Zna koliko snažno te pesnice umeju da se obruše.

„Bolje njega pitaj“, odgovara Amara pokazujući ka onom drugom što stoji u senkama. „Zar nije on Simonov?“

„Neko je prevario Feliksa“, dodaje Viktorija dok se Trason obrće u mestu. „Simonove žene su ostale, a mi smo sve izbačene pre nego što su muškarci stigli. Malčice se previše zgodno namestilo, šta misliš?“

Trason ne čeka da čuje više od toga. Juriša kroz dvorište i zamahuje onome drugom u glavu. „Balbe! Sve ti tvoje jebem, ubiću te! Lažovčino prokleta!“

* Iako je toga u starom Rimu bila muška odeća, prostitutke su je ponekad nosile kao oznaku svog posla. Njima je bilo zabranjeno da nose stolu, ženski odevni predmet koji čedno pokriva glavu, jer se ona smatrala simbolom čestitih žena. (Prim. prev.)

Vrdnuvši u stranu, Balb je izbegao punu silinu Trasonovog udarca, mada ga je pesnica ipak dokačila po uvu, od čega se zateturao. Trason ga grabi za ramena i iz sve snage udara svojom lobanjom u Balbov nos. Balb urla, otrže se, steže šakama krvavo lice. Trason ga iznova napada i obojica padaju na zemlju, udarajući se pesnicama, ujedajući i vrišteći. Žene posmatraju; nisu sigurne šta treba da rade.

„Feliksu se ovo neće svideti“, progovara Beronika, saopštavajući ono što je očigledno.

Amara iskosa gleda u Viktoriju, nadajući se nekoj sarkastičnoj opaski, ali Viktorija skreće pogled.

Na vratima je neki metež. U dvorište izleće grupa robova, prinudivši žene da zagrabe u stranu. Pritrčavaju onoj dvojici što se mlate, pokušavaju da se umešaju, jedan dobija udarac nogom u lice. Sledeći izlazi upravnik kupatila Vibon ljutito hukćući; zdepasti stas mu zaogrće zelena toga. Grubo sklanja Kresu sebi s puta u žurbi da stigne do mesta tuče.

„Dosta!“, viče. „Inače ćete položiti račune svojim gospodarima za neposlušnost!“

Zavađeni se konačno razdvajaju. Prvi ustaje Trason, a Balbu dva roba moraju da pomognu da stane na noge.

„Vi to hoćete da mi zatvorite firmu?“, zapovednički pita Vibon. „Da mi se makljate na pragu kao psi u slivniku? Trebalo bi da tražim da vas obojicu išibaju!“ Balb nešto mrmlja, ali Amara ne čuje šta govori. „Ne zanima me!“, viče Vibon. „Čistite se odavde obojica. I vodite sa sobom ove drljave kurve.“

Žene kreću ne čekajući da ih neko potera. Prolaze kroz dvorište pre nego što je Trason stigao do njih. Amara primećuje da je počeo da hramlje. Balb je prošao gore, ali sigurno je, bez obzira na to, zadao nekoliko solidnih udaraca. Trasonu je pukla usna i pridržava jednu ruku drugom. Niko nije toliko glup da ga pita kako mu je.

Žene se penju stepenicama ka visokoj kapiji, s Viktorijom na čelu, Beronikom na repu, nedovoljno brzo da izbegnu

Trasonovu ljutitu šljagu. Sve znaju zašto se iskaljuje na njima. Zbog Feliksovog gneva koji ih čeka po povratku u javnu kuću. Amara oseća kako strah raste, u grlu joj je knedla koju ne može da proguta.

Izlazak na ulicu je kao priključivanje brzog reci. Steže Didonu za ruku i silom se probijaju kroz tisku, krećući se uzbrdo prema kapiji Foruma. Kamenje je vlažno i klizavo. U Pompeje je Amara prvi put došla s Didonom. Nema otad više od nekoliko meseci, ali čini joj se da ima više. U grad su doputovale ovim drumom, zajedno, nakon što ih je Feliks kupio na tržnici robova u Puteolima. Tada je, pod vedrim plavim nebesima poznog oktobra, bilo toplije. Pamti kako je Feliks za putovanje nakupovao zrelih smokava. Voće je mirisalo zamamno, unutrašnjost mu je bila ružičasta i sjajna kad se raspoluti, lepila joj se za prste. Bio je to bezmalo trenutak sreće. Ukoliko sreća može da postoji u jednom svetu gde nju kupuju i prodaju. Amara se i sad čudi tom Feliksovom činu dobrote. Tad nije trebalo da znaju koliko će njemu to biti nesvojtveno.

Gurajući se, prolazi čovek s teškom korpom punom ribe na glavi, upire ramenima u svetinu kao oružjem. Za njim ulaze pod visoki luk, u tamni tunel pun odjeka, put je sve strmiji, a tiska jača. Amara se osvrće i vidi Kresu kako, s resignacijom na licu, tegli zadihanu Beroniku uzbrdo. Trason se gotovo ne vidi iza njih. Sigurno mu noga zadaje velike poteškoće, inače bi već grdio Beroniku zato što je spora. Viktorija je, dabome, šmugnula napred. Od pet Feliksovih žena, jedino se ona rodila u ovom gradu, i premda je robinja, poseduje to mesto onako kako ga nijedna od njih ostalih nikada neće posedovati.

Zalazeći među gradske zidine, put postaje ravniji, ali isto tako i vlažniji, voda šljiska po Amarinim cipelama. Didona joj pomaže da se popne na odignuti trotoar, pri čemu dva prodavca tkanina mumljaju zato što moraju da im se sklone s puta. Neki muškarac sav natovaren vencima od mirte, ponudama za Venerin hram, prilepio se uz njih.

„Za vašu boginju? Za ljubav? Dva za jednu paru. Donose povoljnu sudbinu.“ Primiče lišće tako blizu Didoninom licu da ona nagoni seže rukom naviše da povuče veo koji više ne nosi.

Amara otiskuje vence od sebe. „Ne.“

Na Forumu se gužva proređuje, progutana njegovim nepreglednim prostranstvom. Torbari su tu kao kamenje, razlamaju virove svetine. Pojedini prolaznici dokono zastaju da bi gledali ili se cenkali, drugi prolaze hitrim korakom. Na drugom kraju trga uzdiže se Jupiterov hram, sa čijih se stepenica vije dim tamjana. Zdanje treperi od njegove jare, a u visini dim bleđi i nestaje preko plave planine iza njega. Amara pomišlja na svog oca, na njegov osmeh kad ga je upitala veruje li u bogove. *Priče imaju moć verovali mi u njih ili ne.* Potiskuje sećanje na njegov glas.

Ostale i dalje gledaju oko sebe tražeći Trasona. Didona im ga pokazuje: sav se oznojio od muke idući kroz gomilu.

„Je li mu to nos *opet* razbijen?“, pita Beronika. „Izgleda grozno.“

„Gore nego obično? Jesi li sigurna?“, uzvraća Viktorija. „Mislim da mu ga je možda Balb udarcem vratio na pravo mesto.“

Beronika ne shvata šalu. „Ne, izgleda GROZNO!“, uporno ponavlja, pojačavajući glas da bi razjasnila šta hoće da kaže.

Kresa vrti glavom. „Čuće te.“

Trason ih pristiže, praska, naređuje im da mrdnu, te sve zajedno produžuju vijugavom putanjom preko trga. Grupa mornara, verovatno upravo pristiglih u luku, zviždi dok Amara prolazi, jedan pokazuje pokretima šta bi voleo. Ona mu se osmehuje, a potom obara pogled. Muškarci pljeskaju jedni druge šakom i smeju se.

Put koji vodi od Foruma nizbrdo postao je potok nabujao od kiše, površina mu je razlomljeni crveno-žuti mozaik, odraz obojenih zdanja koja se nižu duž njegovih obala. Žene posmatraju dok pored njih gaca ekipa nosača kojima voda zapljuskuje kolena, a njihov srećniji teret u nosiljci podignut je visoko, bezbedan iza debelih zavesa. Amara primećuje lešinu psa zaglavljenju između dve kamene ploče puta, gde je prikiva

težina bujice koja juri. Ova jutarnja provala oblaka nije odnela sve smeće. Žene vrlo pažljivo biraju put duž trotoara, pa skreću u usku ulicu koja lučno zavija i vodi do javne kuće. Prostor za kretanje dodatno se smanjuje, ali tu je i gužva manja.

Kao mala, Amara je uživala u pomisli da se vraća kući sa kiše, da će sedeti s majkom ispred žeravnika, da će im služavka doneti vruće vino sa začinima da se ugrijeju. Ali zastrašujuća gromada bordela ne uliva joj ni kap osećaja da stiže u svoj dom. Neće je čekati nikakvo vruće piće, samo Feliks i njegova srdžba.

Zbile su se ispred zdanja, stisle se u jednostrukoj koloni uza zid ispod isturenog balkona da ne bi kisle. Trason deluje nervozno gotovo isto koliko i te žene.

„Vas dve“ – pokazuje ka Viktoriji i Amari. „Imaćete štošta da objasnite u vezi sa onim vašim ponašanjem u kupatilu. Moći ćete sve da ispričate Feliksu.“

Ostale ulaze šunjajući se, Didona se zabrinuto osvrće. Nakosivši glavu, Viktorija dodiruje Trasona po nepovređenoj ruci. „Ispričaću Feliksu kako si se žestoko borio“, izgovara gledajući naviše u njega sa tako dubokom iskrenošću da je Amara bezmalo gotova da joj poveruje. „Odbranio si njegovu čast. To će nešto značiti.“

Trason ne bi baš dozvolio sebi da pokaže zahvalnost jednoj kurvi, ali ipak odsečno klima glavom. Pogled mu leti ka Amari, očigledno očekuje nešto slično i od nje, ali njoj ne padaju na pamet nikakve reči kojima bi mu se dodvorila. Viktorija pilji u nju, oči joj se šire, pune upozorenja. „Da“, najzad izgovara Amara klimajući glavom Trasonu. „Jesi to uradio. Vrlo hrabro.“ Od straha joj je grčki naglasak još izraženiji.

Trason kuca u drvena vrata koja vode u Feliksov stan nad javnom kućom. Otvara ih Paris, čije večno kiselo lice krase spojene obrve. Zastavši na vratima, Amara oseća zapah nužnika skrivenog u tami stepeništa. Ranije joj je bilo žao Parisa, samotnosti njegovog mladog života koji protiče u neprestanoj smeni ribanja gospodarovih podova na spratu i usluživanja

gostiju dole u bordel. Ali Paris ničim nije pokazivao da želi društvo ili prijateljstvo vučica.

„Feliks“, obraća mu se Trason, nestrpljivo razmahujući rukom.

„On je s jednim klijentom, pa ćeš morati da sačekaš.“

Paris se obrće i polazi uz stepenice. Ostali kreću za njim i izlaze na uzan natkriven balkon koji opasuje Feliksov stan. Taj stan u njoj podstiče pomisao na paukovu mrežu, zbog tog prolaza koji kruži oko gospodarovih soba i polako te uvlači unutra umesto da vodi direktnim putem do središta. Amara čuje nepoznat muški glas, pretih da bi se razaznale sve reči. Mada jednu reč lovi: *platiću*. Paris im rukom daje znak da prođu do male čekaonice.

Trason svom težinom seda na klupu kraj žeravnika, takoreći ne ostavljajući mesta dvema ženama desno i levo. Sabijaju se uz njega. Balkon propušta unutra svetlost dana, ali i hladan vazduh. Toplota ognjišta je slaba. Amari srce snažno tuče. Ne pomaže joj što zna da Feliks, malo dalje od njih, trenutno cedi i poslednju paru iz nekog nesrećnog dužnika. Trason zuri pravo preda se kao da je hipnotisan jezičcima vatre što ližu ukraj njegovih nogu. Amara oseća da iz njega izbija strah.

Zagledala se u zid. Ovde nema nikakvih nestašno razigranih nimfi niti ljubavnikâ. Sve je oslikano crno-belom geometrijskom šarom. Oštre linije se lome i spliću u beskrajav lavirint koji se teško može pratiti duž oboda sobe a da se posmatraču ne zavrti u glavi.

Sede i čekaju, ne razgovarajući, a vreme se proteglo. Kiša počinje da pada jače, voda dobuje po krovu. Zbog te buke je nemoguće proceniti da li Feliks i njegov klijent još obavljaju svoj posao. Amara tad opaža neku snuždenu ljudsku priliku koja prolazi pored otvora vrata, čuje je kako trupkajući silazi niz stepenice. Niko ne ustaje sa klupe.

Paris pomalja glavu iza vrata. „Bolje sad uđite.“

Trason ustaje, prolazi krutim korakom kraj njega. Amara i Viktorija ulaze za njim.